

ШУМЕНСКА ДУМА

Независимъ вестникъ за култура и общественъ животъ.
Урежда редакционенъ комитетъ.
Год. I-ва. Шумень, 3 Декемврий 1929 год. Излиза всѣки вторникъ.

АБОНАМЕНТЪ:
За година 50 лева.
За 6 месеца 30 „

бр. 5

ОБЯЗЛЕНИЯ. Годишни и венчални по 50 лв., официални 1 лв., на дума, частни 1 лв., външни 1 50 лв. на кв. см.

Броя 1 левъ

Редакция — администрация
Печатница и Книжарница П. Пеневъ
Шумень, Телефонъ 77.

ИОВИ БЪЛЧЕВЪ -- адвокатъ

се установява на Адвокатска практика въ Шуменъ. Писалище въ ул. „Родолубие“, канцеларията на следователитъ. 2—3

при магазинъ „ТАМАРА“
до Бълг. Народна Банка

ще намерите руски ГАЛОШИ и ШУШОНИ „Метеоръ“ при „ТАМАРА“

Рига мъжки, дамски и детски пресни тази годишн. Сжщо ще намеритъ европейски и български ПЛАТОВЕ за костюми и балтони и финна ГАЛАНТАРИЯ.

ПРОДАЖБА НА КОНКУРЕНТНИ ЦЕНИ.

Долу скжпотнята!

Магазинъ „ТРИОТА“

пустна въ продажба руски ГАЛОШИ и ШУШОНИ „ТРИЖГЪЛНИКЪ“ и „МЕТЕОРЪ“

ГАЛОШИ мъжки отъ 180—250 лв., дамски до 220 лв., детски и момичешки отъ 120 до 180 лв.

ШУШОНИ дамски отъ 340 до 450 лв., мъжки до 520 лв., детски и момичешки отъ 250 до 310 лв.

Магазина сжщо разполага съ Финъ ТРИКОТАЖъ и всѣква галантерия за зимния сезонъ

Отъ магазина „ТРИОТА“ нъ В. Чехларовъ—Шумень.

ПРЕЗЪ ЗИМНИТЪ НОШИ, ноши на отмора и бленове, не сте ли мечтали за пролѣтътъ, за цѣлѣтътъ, за дивна музика? Не сте ли съжелявали тогва, че сте далечъ отъ странитъ на тая музика, на знаменититъ певци, на величественитъ симфонични концерти?

Днесъ, Вие можете да бждете и средъ мечтаната отъ Васъ музика, и средъ великитъ, именити певци. Защото човѣшкия умъ Ви е далъ най-високото си съвършенно откритие —

Филипсъ Радио

БЕЗЪ НИКАКВИ РАЗНОСКИ.

Съ своята ниска цена, лекъ начинъ на манипулация, чисти естествени тонове Филипсъ Радио е достъпенъ за всички. Днесъ, почти непостижимиятъ блень за музика е осжществень и за Шуменския гражданинъ отъ Филипсъ Радио. Шуменци набавете си

ФИЛИПСЪ РАДИО

отъ фирмата ВАСИЛЪ АБАДЖИЕВЪ отъ Шумень. 2—2

Нека всѣки да знае, че ПЕЧКИТЪ и ГОТВАРСКИ ТЪ МАШИНИ патентъ „ХАМОНА“

сж най-красивитъ, луксозни и обикновени, съ здрава и сигурна конструкция. Бързо отопляватъ. Пригодени за горно долно продължително и икономическо горене — съ ДЪРВА и ПЕРНИШКИ ВЪГЛИЩА.

Специални четвъртити печки съ двойна скаръ. Който желае да купи безъ рискъна опитъ, най-първо да види марката патентъ „ХАМОНА“, която отъ 30 години намира широкъ приемъ въ цѣла България. ВСѣКИ ГИ ПРЕДПОЧИТА.

Намира се на складъ при Н. Р. Бераха—Шумень. 4—4 Телефонъ № 135.

Д-ръ Сидовски
управитель—лѣкаръ на Шум. Държ. Болница

„Болнични уредби“

Общественитъ учреждения трѣбва да бждатъ и подъ общественъ контролъ, а общественитъ служители отговарятъ за дѣйствиата си. Но когато дребни и безъ значение факти, не провѣрени често, надут, се представляватъ на това общество въ особена свѣтлина; когато се цели не обществената служба, а личното уязвяване на този или она неприятенъ нѣкому служитель—този контролъ се превръща, той вече се изражда на улична клюка—на клюкарство.

Г-нъ Авалыковъ отъ с. Сенебиръ изказва чрезъ печата своята мжка, която ний искрено сподѣляме. Той се оплаква отъ дѣйствието на нѣкой болниченъ служитель, като иска чрезъ печата да мусе опънатъ ушитъ. Ако той, прекаралъ много дни въ болницата, бѣше прочелъ, а не допускаме да не го е чель, обявата, поставена на видно мѣсто въ всѣка стая, че за всички нередовности болнитъ трѣбва да се оплакватъ на Управит. лѣкаря, тази своя мжка, вмѣсто да я изнася въ печата, по своя инициатива, или по чуждо внушение, това е безразлично, можеше да я изкаже и устно, още по вече, че управитель лѣкаря почти всѣки день е билъ при болнитъ му и не само да се усвѣдомява, но и заедно съ лѣкаря на отдѣлението да взима участие въ лѣкуването имъ. Той можеше да бжде сигуренъ, че на инкриминираната служителка не само едното ухо щѣше да се опъне.

Респективниятъ лѣкаръ на отдѣлението носи всичката отговорность по службата въ отдѣлението. Да се вини за всичко управата на болницата, е най малко казано, недостойно.

Г-нъ Авалыковъ се съмнява още; че детето му е страдало отъ тифъ, защото температурата се била покачила изведнѣжъ. Ясно е че това сж чужди думи, поставени въ устата на единъ нещастенъ мжжъ и баща отъ „специалисти по материята“. За да смекчимъ мжката му, ще му кажемъ, че е установено клинически и бактериологически по единъ найкатегориченъ начинъ, че болното му дете е боледувало отъ коремненъ тифъ. Покойната му жена не се е заразила въ болницата. Въ отдѣлението по това време, освенъ детето му,

други болни отъ тифъ не е имало. Болната се е почувствувала неразположена не на 6-ия день отъ постъпването си въ болницата, а на 3-ия или 4-ия. Че тя е заболяла къмъ тази дата се потвърждава и отъ факта, че на 12-ия день отъ постъпването ѝ е взето кръвъ, която дава силно положителна Видалова реакция, а тази реакция става положителна едва къмъ 10-ия день. Известно е сжщо, че инкубацията на коремния тифъ е отъ 12—до 14 дни. Всичко това по единъ ясенъ начинъ установява, че източника на заразата на майката и детето е единъ и сжщъ — въ селото имъ.

Въ болницата тифозни и дизентерични, а това е навѣкъде се приематъ и лѣкуватъ въ общитъ терапевтически отдѣления. Само когато позволяватъ условията, когато помѣщението е разпредѣлено на малки стаи, а не на голѣми салони, само при масови епидемии, когато има и достатъчно служителски персоналъ, тия болни се разсортироватъ, по отдѣлно. Като се взематъ всички мѣрки за изистването и измиването имъ, поне единъ пътъ дневно, като се взематъ всички мѣрки за отстраняването на екскретитъ (пикочъ, изпращения) по начинъ, който се практикува въ такъвъ случай, тия болни сж безопасни за съседитъ си и прислугата.

Въ повече отъ тридесетъ годишната си служба, отъ която близо една четвъртъ въкъ въ Шуменската болница, случай на заразяване въ отдѣлението не съмъ ималъ.

Колкото за курсивно постоянния пасажъ защо превантивния не е била инжектирана ще кажа: превантивни инжекции се правятъ обикновено масово въ населени мѣста, кждето има опасность за развиване тифузна епидемия. Такива инжекции ний правимъ два пъти годишно на болничния персоналъ. Тия инжекции се правятъ на три пъти презъ седмица и даватъ искания имунитетъ само следъ 20—25 дни. Такава инжекция е безсмислено да се прави на единъ вече заболялъ. Нѣкои допускатъ правенето на тия инжекции, но само въ началото на инкубационния периодъ, който е близо две седмици, по рано отъ заболяването. Но такива кжси инжекции не се понасятъ винаги добре отъ болнитъ. Нѣкои допускатъ даже и да сж опасни. На майката следователно не сж правени превантивни инжекции, защото е би-

ло вече много късно за тая кива.

Болничната управа се вини, че не е доставила предписанитъ отъ лѣкаря лѣкарства. Науката сега върви съ такъвъ темпъ, че скромнитъ болнични бюджети не могатъ да задоволятъ всички нужди. Съ лѣкарства, аптечни прибори, мѣхури за ледъ и пр., болницата се снабдява отъ централния аптеченъ складъ, който отпуска само това, което има. При тежки и отчаяни случаи, лѣкующия лѣкаръ прибѣгва до помощта и на нови средства, съ които склада не разполага. Тогава болнитъ си набавятъ сами, ако желаятъ

Болницата като всѣко държавно учреждение, работи при строго опредѣленъ бюджетъ, при строго разпредѣлени кредити. Тия кредити сж недостатъчни. Кредититъ за храна стига срѣднѣ за 85—90 болни, когато болницата е съ 160 легла. Принудени сме следователно да връщаме понѣкога болни, защото управата носи материална и морална отговорность за превишаване на тия кредити. Отпустнатитъ средства за спиртъ, захаръ, свинска масъ, ледъ и пр. едвамъ стигатъ за 7—8 месеца. Нуждитъ отъ тия необходими за болницата артикули, ний допълняме отъ събирането въ кутиитъ суми. Г-нъ Авалыковъ билъ купилъ единъ мѣхуръ за ледъ, който впрочемъ, той и благоволилъ да си го прибере, защото болничнитъ сж се указали малко повредени. Той, единъ много състоятеленъ човѣкъ, лѣкува болнитъ си безплатно, като заразително болни (въроятнѣ е казалъ, че е бѣденъ съгл. Закона) и прави въпросъ че е купилъ мѣхуръ за ледъ. За да намалимъ тжгата му, ще добавимъ, че е имало години, когато болнитъ, за да могатъ да се опериратъ, трѣбвало е да си доставятъ спиртъ, памукъ и пр. Това е голата наша дѣйствителность. И това плачевно състояние на нашитъ държавни санитарни учреждения не може да се подобри, докато хората, които претендиратъ да сж обществени контролѣри, гледатъ на нѣщата чрезъ призмата на клюкарството, а не го проучатъ и изнасятъ въ неговата цѣлость. Въ нашия общественъ животъ народното здраве е бивало винаги на опашката. За него е оставало само трохитъ отъ държавния бюджетъ. Когато бюджета на просвѣтата, на земледѣлието достига съ стотици милиони, на полицията сжщо, да не говоримъ за войната, който зами-

„Периферия.“

драма въ 11 картини отъ Франтишекъ Лангеръ.

Сжбота на 30 Ноември, Шуменския Общ. Театръ откри сезона съ поженалата голѣмъ успѣхъ въ столицата драма на Лангеръ. Шумътъ около нея се обясняваше и съ непривичния сюжетъ за съвременитъ драми и апелътъ за по-вече човѣщина. Авторътъ ни отвежда въ дебритъ на мизерията—въ периферията на голѣмия градъ.

Апашътъ Франци току излѣзалъ отъ затвора, забравилъ свѣта и голѣмия градъ презъ затворничеството си, се отправя къмъ старата си квартира — една таванска стая, гдето очаква да намѣри своитъ двама другари, квартирата е отдавна заета отъ едно улично момиче.

Отъ тази случайна среща се разгаря една особена любовъ — между гпаша и проститутката. Еднѣжъ Франци сварва гостъ на любовницата си. У него заговорва ревнстъ и въ единъ моментъ на помрачение го убива съ единъ ударъ на стола. Трѣбва да се заличи дирята на предстѣпленieto — отнися трупа предъ едно здание и го оставя тамъ. Отъ тукъ живота на Франци се измѣня къмъ благополучие, възнаграждаватъ го че е „намѣрилъ“ убития, обличатъ го и той се настанява танцѣоръ въ единъ баръ, но сѣнката на убития го преследва, не му дава миръ, не намира спокойствие никжде. Постоянно дирятъ случая да признае нѣкому срашния си грѣхъ. Прави признание предъ полицията — не

щатъ да му вѣрватъ, имали вече протоколъ за причинитъ на убийството. Прави сжщата изповедъ предъ другаритъ си — тѣ не приематъ тази изповѣдъ защото не желаятъ да ги замѣсва въ такава „каша“.

Намира се най-после единъ „изхвърленъ“ отъ живота и порядъчното общество, бившъ сждия, който сжди не по-параграфитъ и членовѣтъ на писанитъ закони, а по повеленията на абсолютната справедливость. Никой нѣма право и оправдание да убива. Престѣпленieto се изкупва, се измива съ една голѣма любовъ.

Макаръ, че желанието ни е да подкрепимъ, насърчимъ и подтикнемъ къмъ работа младитъ ентузиастисти. не бива да премѣлчимъ недостатъци които забелѣзваме въ

